نفت و انرژی

یک‌سوم گاز کشور به نیروگاه‌ها اختصاص می‌یابد

رئیس اتحادیه انجمن‌های علمی انرژی ایران راندمان نیروگاه‌های کشور را بین ۳۷ تا ۳۸ درصد عنوان کرد و گفت: سالانه بیش از ۲۴۰ میلیارد مترمکعب گاز مصرف می‌شود که تقریباً یک‌سوم آن به نیروگاه‌ها اختصاص می‌یابد.

به گزارش زمان به نقل از وزارت نفت، هاشم اورعی با بیان اینکه سالانه به‌صورت میانگین ۷۹ میلیارد مترمکعب گاز به نیروگاه‌ها تحویل داده می‌شود، اظهار کرد: حدود ۹۰ درصد تولید برق کشور وابسته به گاز است. وی بیان کرد: در روزهای سرد سال در کنار گاز به نیروگاه گازوئیل تحویل داده می‌شود که با توجه به اینکه مصرف گازوئیل در کشور روزانه ۱۱۰ میلیون لیتر و تقریباً برابر تولید آن است، تأمین گازوئیل مورد نیاز نیروگاه‌ها با چالش همراه است. رئیس اتحادیه انجمن‌های علمی انرژی ایران برنامه‌ریزی نامناسب در تأمین برق کشور از نظر سبد انرژی الکتریکی یا امنیت انرژی الکتریکی را یکی از مشکل‌های اساسی این حوزه برشمرد و افزود: در سال ۱۳۶۴، حدود ۳۵ درصد برق تولیدی کشور وابسته به گاز بود که این مقدار در سال ۱۴۰۱ به ۸۶ درصد رسید. این رقم در جهان به ترتیب ۱۴ درصد و ۳۳ درصد بوده است.

راندمان نیروگاه‌های حرارتی ۳۸ درصد است

اورعی با بیان اینکه طبق اعلام وزارت نیرو، بازدهی متوسط نیروگاه‌ها بین ۳۷ تا ۳۸ درصد است، تصریح کرد: از ۱۰۰ واحد انرژی اولیه داده شده به نیروگاه‌های حرارتی حدود ۳۸ واحد به انرژی برق تبدیل می‌شود، همچنین در فرآیند انتقال و توزیع برق نیز حدود ۲۵ درصد هدررفت انرژی داریم. وی عمر بالای نیروگاه‌های کشور را یکی دیگر از دلایل بازدهی پایین آنها دانست و گفت: ۱۸ درصد از ظرفیت نیروگاه‌های کشور بالای ۳۰ سال عمر دارد و نمی‌شود با فناوری ۳۰ سال پیش در شرایط کنونی برق تولید کرد. هم‌اکنون تعدادی از نیروگاه‌های اطراف تهران راندمان ۲۰ درصد دارند، یعنی نیروگاه‌ها ۸۰ درصد از گاز و گازوئیلی را که تحویل می‌گیرند به حرارت تبدیل می‌کنند و تنها ۲۰ درصد آن به برق تبدیل می‌شود، بنابراین انرژی برق محصول جانبی آنها است. رئیس اتحادیه انجمن‌های علمی انرژی ایران با اشاره به اینکه حدود ۱۴ درصد ظرفیت نیروگاه‌های کشور برق‌آبی است، تصریح کرد: با توجه به خشکسالی‌های اخیر و کمبود آب، درصد ناچیزی از این نیروگاه‌ها توان تولید برق دارند. اورعی افزود: قدیمی بودن تجهیزات، شرایط تحریمی و بحثهای مدیریتی سبب شده در این شرایط قرار بگیریم. باید تحولاتی را در صنعت برق انجام دهیم و ذهن خود را برای انجام این تحولات آماده کنیم. وی با بیان اینکه برق در دنیا یک کالای تجاری محسوب می‌شود، گفت: در چند دهه اخیر اتخاذ برخی تصمیم‌ها در کشور انرژی برق را به کالایی سیاسی تبدیل کرده است و مناسبات سیاسی اجازه نمی‌دهد بازار در بحث انرژی برق تصمیم‌گیری کند.

تقسیم یارانه به‌صورت هوشمند میان دهک‌های مختلف

رئیس اتحادیه انجمن‌های علمی انرژی ایران بیان کرد: نخستین اقدام برای افزایش راندمان نیروگاه‌ها تدوین برنامه ۱۵ تا ۱۰ ساله از سوی کارشناسان و مدیران خبره است. از سوی دیگر، زمانی که یارانه به‌طور مساوی بین همه تقسیم می‌شود به نفع پرمصرف‌ها خواهد بود. اورعی تصریح کرد: طبق آمار، دهک دهم به تنهایی حدود ۲۶ درصد از یارانه انرژی را استفاده می‌کند، در صورتی که در دهک‌های پایین این مقدار حدود ۴ درصد است. از این رو یارانه باید به‌صورت هوشمند تخصیص یابد. بر اساس این گزارش، ایران با تولید روزانه حدود یک میلیارد متر مکعب گاز سومین تولیدکننده و چهارمین مصرف‌کننده گاز طبیعی در دنیا به‌شمار می‌آید.

شمارش معکوس برای بهره‌برداری خط لوله بندرعباس – رفسنجان

طرح احداث خط لوله جدید ۲۶ اینچ انتقال فرآورده بندرعباس - سیرجان - رفسنجان با طی آخرین مراحل تست و پیگرانی، بزودی به بهره‌برداری رسمی می‌رسد.

به گزارش زمان به نقل از شانا، خط لوله ۴۷۰ کیلومتری بندرعباس - سیرجان - رفسنجان که عملیات احداث آن در چهار گستره اجرایی شده است، با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه (معادل روزانه ۴۸ میلیون لیتر) فرآورده‌های تولیدی پالایشگاه‌های بندرعباس و ستاره خلیج‌فارس را به شمال کشور منتقل می‌کند. اواخر هفته گذشته در بازدید محمد مشکین‌فام، مدیرعامل شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران، علی احمدی‌پور، مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران و جمعی از مدیران محلی و مجریان طرح، شرایط آمادگی و عملیاتی این خط و تلمبه‌خانه‌ها بررسی و عملیات پیگرانی این طرح با تزریق آب به مسیر خط با استفاده از توربین جدید سولار سنتر انجام شد. ساخت خط لوله جدید بندرعباس - سیرجان - رفسنجان از سال ۹۸ به‌منظور پوشش ظرفیت انتقال دو پالایشگاه بندرعباس و ستاره خلیج‌فارس به مقاصد نیمه شمالی کشور در دستور کار قرار گرفت. این طرح علاوه بر سه تلمبه‌خانه در بندرعباس، قطب‌آباد و مهرآران، دارای دو پایانه در سیرجان و رفسنجان است.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی خبر داد:

حذف یارانه نقدی افراد پردرآمد کلید می‌خورد

طی سال های اخیر قرار بوده است که یارانه افراد پردرآمد شناسایی و حذف شود، به گفته ی وزیر کار آئین‌نامه حذف افراد پردرآمد از یارانه هفته جاری ابلاغ می‌شود.

به گزارش سرویس اقتصادی زمان، یارانه نقدی که نخستین مرحله واریز آن در آذر ۱۳۸۹اجرا شد، در حال حاضر به یک دغدغه برای دولت‌ها تبدیل شده و تاکنون دولت‌های مختلف با طرح و ایده‌های گوناگون سعی کرده‌اند آن را اجرا کنند. دولت‌ها گاه با هدف ایجاد عدالت در واریز یارانه‌ها و از بین بردن ناترازی بودجه هدفمندی، تغییراتی در مبلغ یارانه و فهرست افراد مشمول دریافت آن ایجاد کرده‌اند اما همچنان نه مشکل ناترازی رفع شده و نه می‌توان مطمئن بود که عدالت در خصوص واریز یارانه‌ها به طور کامل در حال پیاده شدن است. مطابق لایحه بودجه ۱۴۰۳، سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها موظف شده است با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نسبت به حذف یارانه خانوارهای غیر مشمول حمایت دولت اقدام کند. منظور از خانوارهای غیر مشمول حمایت دولت در واقع همان خانوارهای پردرآمد است. احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در پاسخ به این که آیا در لایحه بودجه سال آینده هم مطلبی برای حذف افراد پردرآمد از یارانه‌ها و پرداخت یارانه بیشتر به نیازمندان، دیده شده است، گفت: خیر چیزی در لایحه بودجه نیامده است. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: آئین‌نامه حذف افراد پردرآمد از یارانه هفته جاری برای حذف افراد پردرآمد از یارانه‌های نقدی یک آئین‌نامه در هفته قبل در دولت مطرح و بررسی شد و به تصویب رسید که هفته جاری ابلاغ می‌شود.میدری همچنین در مورد اجرای کالابرگ الکترونیکی نیز بیان داشت، سال قبل مبلغی برای کالابرگ در بودجه دیده نشد، در لایحه بودجه ۱۴۰۴هم اعتباری برای کالابرگ دیده نشده است. در قانون بودجه سال جاری در تبصره ۸آمده است: منابع جزء (۱) این بند برای پرداخت یارانه دارو، شیر خشک و ملزومات مصرفی پزشکی، یارانه نقدی، معیشتی و کالابرگ الکترونیک، کمک به خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی کشور، یارانه نان، یارانه بیمه ملوانان و هزینه‌های سرمایه گذاری و کمک به های شرکت نفت و گاز و پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، مصارف صرفه جویی انرژی و سایر مصارف ضروریدر چهارچوب قانون هدفمند کردن یارانه ها تخصیص می‌یابد. یارانه نقدی – معیشتی و مستمری مددجویان تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور و یارانه داروی موضوع این بند مستقیما به ذینفع نهائی (حسب مورد سرپرستان خانوارها و داروخانه‌ها) پرداخت می‌شود. سازمان هدفمندسازی یارانه ها موظف است با ابلاغ و تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به پرداخت مصارف در حدود منابع وصولی اقدام نماید. همچنین در جدول ۴ قانون بودجه امسال، ۳۱۵هزار میلیارد تومان منابع برای یارانه نقدی، معیشتی و کالابرگ الکترونیکی در نظر گرفته شده و دولت موظف شده کالابرگ را برای ۱۹میلیون خانوار کم درآمد اجرا کند.

انتشار گزارش سرشماری کشاورزی در سال آینده

به گفته رئیس مرکز آمار ایران، گزارش نهایی سرشماری کشاورزی اوایل سال آینده منتشر خواهد شد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، غلامرضا گودرزی در مراسم آغاز سرشماری کشاورزی که در روستای جهان آباد پاکدشت برگزار شد، گفت: ماموریت سرشماری از امروز به کشاورزان مراجعه خواهند کرد. در سرشماری کشاورزی به دنبال جمع‌آوری آمار مرتبط حوزه کشاورزی هستیم تا در اختیار تصمیم گیران قرار بگیرد. بر همین اساس علاوه بر کشاورزی اطلاعات حوزه‌هایی مانند دام داری و دامپروری، زنبورداری، پرورش ماهی، پرورش کرم ابریشم و موارد مشابه آن جمع‌آوری خواهد شد. وی با بیان اینکه اوایل سال گزارش سرشماری کشاورزی منتشر خواهد شد، گفت: زمان انتشار به اقدامات ما و کیفیت آمار بستگی دارد اما تلاش ما براین است که اوایل سال آینده سرشماری را منتشر کنیم. رئیس مرکز آمار ایران در خصوص نحوه جمع‌آوری آمارها و انجام مصاحبه با کشاورزان گفت: در برخی مواردی و شهر ها مراجعه حضوری داریم. در شهرهای بزرگ‌تر نوع مراجعه متفاوت خواهد بود. در مواردی ممکن است به صورت تلفنی و یا از طریق پایگاه های ثبتی اطلاعات را دریافت کنیم. به طور متوسط این اقدامات تا ۴۵ روز زمان خواهد برد.

دستمزد پایین عامل اصلی کمبود نیرو کار؛

مجهز کردن جوانان به مهارت برای مشاغل آینده تا ۲۰۲۷

یارها در اخبار شنیده می شود که کار هست، اما کارگر نیست. بررسی این موضوع به چندین عامل مختلف بستگی دارد‌یکی از آنها بحث دستمزد پایین و عدم تناسب با تورم است.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، تقریبا یکی دوسالی است که این خبر بارها شنیده می شود که کار هست، کارگر نیست. این بار بحث کمبود نیرو در واحدهای صنعتی از زبان سیدعلی لطفی زاده، دستیار ویژه وزیر صنعت، معدن و تجارت بیان شده است: امروز در همه واحدهای بزرگ صنعتی با مشکل کمبود نیروی انسانی روبه‌رو هستیم و این کمبود در نیروی متخصص و ماهر با وضوح بیشتری مشاهده می‌شود. اگر دانش آموختگان دانشگاه‌ها و نیروهای ماهر تمایل به کار در صنایع داشته باشند، واحدهای صنعتی از جذب آنها استقبال می کنند. وی افزود: البته شمار دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها در رشته‌های مهندسی فراوان است اما موضوع مورد بحث این است که این دانش‌آموختگان تا چه اندازه می‌توانند در صنعت موثر باشند. لطفی‌زاده تصریح کرد: بنابراین اگر فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها بتوانند مهارت کافی داشته باشند و خواسته‌های واحدهای صنعتی را اجابت کنند واحدهای صنعتی از توانمندی آنها استقبال می‌کنند و دستمزد خوبی هم به آنها پرداخت می‌کنند، این موضوع در مورد نیروی کارگر ماهر نیز صادق است. واحدهای صنعتی به‌طور مکرر در مورد کمبود نیروی انسانی به وزارتخانه گزارش می‌دهند. اینطور که لطفی زاده بیان کرده است، به نظر می رسد یکی از مشکلات فارغ التحصیلان دانشگاهی در اشتغال بحث مهارت و عدم تأمین نیازهای بازار کار است.

مجهز کردن جوانان به مهارت برای مشاغل آینده تا۲۰۲۷

در گذشته محمود کریمی بیرانوند، معاون اشتغال وزارت کار تعداد بیکاران فارغ‌التحصیل در کشور را حدود یک‌میلیون نفر برشمرد و بر ضرورت مجهزکردن جوانان به مهارت برای مشاغل آینده تا سال ۲۰۲۷تأکید کرد. معاون اشتغال وزارت کار تعداد بیکاران فارغ‌التحصیل را حدود یک میلیون نفر برشمرد و گفت: فقدان اطلاعات دقیق و تکمیلی از جمله مدرک تحصیلی، رشته، سن، محل زندگی، تراکم جمعیتی استان‌ها و مهارت‌های تخصصی مهم‌ترین چالش اساسی رفع این مسئله است. فقدان مهارت این روزها با افزایش تعداد فارغ التحصیلان بیشتر از گذشته مورد توجه است. شاید در گذشته کمتر فارغ التحصیلی دچار بیکاری می‌شد اما در زمان حاضر با توجه به افزایش تعداد فارغ التحصیلان شرط یافتن شغل، «مهارت» است. عده ای از کارشناسان علت کمبود نیرو را بحث دستمزد می دانند،ساعت کاری زیاد در طول روز و سختی کار در مقابل دستمزد پایین، باعث شده است که کارگران شاغل واحدهای تولیدی پس از یکسال به سمت شغل‌های دیگر و با اولویت شغل‌های کاذب بروند. از این رو بیشتر افرادی که مجبور به ترک کار از واحدهای تولیدی می‌شوند عنوان می‌کنند که حتی دستفروشی نیز درآمد به مراتب بیشتری از کارکردن در کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی دارد.

دستمزد پایین عامل اصلی کمبود نیرو کار

هادی ابوی دبیر کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور در گفتوگو با تسنیم با اشاره به اینکه در حال حاضر شغل است، اما شاغل نیست، گفت: متاسفانه به دلایلی مانند حقوق کم، نیروی کار تمایلی به کار کردن ندارد. بارها از سوی کارفرما درخواست نیرو داده‌اند، اما نیروی کار قبول نمی‌کند. وی ادامه داد: بسیاری از کارفرمایان تمایل دارند که حقوقی بالاتر از حقوق وزارت کار را پرداخت کنند و نیروی کار جذب کنند. نیروی کار با تغییرات در بازار کار ترجیح می‌دهد که به سمت مشاغل نوین مانند مشاغل مجازی و اینترنتی بروند. نیروی کار تحصیل کرده ما در راستای فرهنگ کار متاسفانه حاضر به فعالیت در خط تولید کارخانه‌ها نیستند. ترجیح می‌دهند با دانش خود در مشاغلی که درآمد بیشتر دارد مشغول کار شوند. به همین دلیل شرایط عرضه و تقاضای نیروی کار نسبت به گذشته تغییر کرده است. دبیرکانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور بیان کرد: باید فرهنگ کار اصلاح شود. در حال حاضر جوانان به فکر این هستند که درآمد بیشتری داشته باشند، به همین دلیل حاضر نیستند که سر ساعت مشخص تحت قوانین و ضوابط مشخص مشغول به کار شوند. نماینده کارگران در شورای‌عالی کار افزود: در حال حاضر منظور از کار بهتر این نیست که کارگر استراحت بیشتر داشته باشد و جایگاه کاری‌اش بالاتر باشد، بلکه بیشترین بحث کارگر درآمد است. یعنی درآمد کارگر به گونه‌ای باشد که بتواند زندگی‌اش را تامین کند. اصلاح بعضی موارد از تامین اجتماعی و قانون کار در بهبود درآمد کار مهم است. وی گفت: در حال حاضر مشاهده می‌کنیم که کارفرمایان شغل را ایجاد کرده‌اند، اما نیروی کاری برای شغل وجود ندارد. این شغل برگرفته از معیشت است. معیشت کارگران بالا واقعی دیده شود. واقعیت جامعه این است که هزینه سبد معاش کارگر حدود ۱۵ تا ۱۶ میلیون تومان است. از آنجایی که چنین درآمدی برای یک کارگر در یک شغل دیده نمی‌شود، به صورت اجباری کارگر مجبور است مدام به دنبال شغلی باشد که درآمد بهتری داشته باشد.

وزیر اقتصاد: شرایط صنعت بیمه مطلوب نیست

وزیر اقتصاد گفت: امروز به خاطر وجود تحریم‌ها و شرایط اقتصادی وضعیت صنعت بیمه کشور نیز مطلوب نیست.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، عبدالناصر همتی در مراسم معارفه مدیرعامل بیمه ایران گفت: امروز در آستانه ورود به ۹۰ سالگی تاسیس شرکت بیمه ایران هستیم و امیدواریم شاهد تحولات جدیدی در این صنعت و فصل جدیدی در فعالیت‌های بیمه ایران باشیم. وی افزود: امروز متاسفانه سهم شرکت بیمه ایران از بازار بیمه مطلوب نیست و مدیران این شرکت باید تلاش کنند تا سهم به آنچه که در گذشته بوده است بازگردانند. سکاندار وزارت اقتصاد خاطرنشان کرد: شرایط اقتصادی امروز صنعت بیمه کشور را هم تحت تاثیر قرار داده است. تحریم‌های اقتصادی شرایط خاصی را برای صنعت بیمه و بازار بیمه کشور خلق کرده‌اند اما بخشی از آن را می‌توان خنثی و بخش دیگر را با تلاش و فکر متخصصان برطرف کرد. همتی گفت: این باور غلط که بیمه‌ها با پرداخت تعهدات خود به مردم کمک می‌کنند تباه است در واقع این شرکت‌های بیمه‌ای و بازار بیمه است که به مردم مدیون هستند. وی ادامه داد: ما در سه سال گذشته شاهد تورم بالای ۴۰ درصد بودیم در این شرایط طبیعی است که جامعه نتواند بیمه‌هایی مانند عمر و زندگی را برای خود تامین کند بنابراین به خاطر مشکلات اقتصادی و پیامدهای آن سهم بیمه‌های عمر و زندگی از سبد بیمه و حق بیمه تولیدی مطلوب نیست. وزیر امور اقتصادی و دارایی افزود: همکاران ما در بیمه مرکزی باید تلاش کنند که شرکت‌های بیمه سودآور شوند. در اصل شرکت‌های بیمه باید سودآوری داشته باشند تا صنعت و بازار بیمه رشد کند. همتی اظهار کرد: نظارت بیمه مرکزی باید به شکلی باشد که به صورت فنی در نرخ گزاری‌ها نظارت داشته باشد. شرکت‌های بیمه‌ای نیز نباید به رقابت‌های غلط بپردازند. وی ادامه داد: همچنین باید با فساد در صنعت بیمه مقابله کرد و حتماً باید به صورت جدی با گسترش آن برخورد کرد. وزیر اقتصاد خاطرنشان کرد: امروز صنعت بیمه ما از زیرساخت پتانسیل و نیروی انسانی مطلوب و دارایی افزود: همکاران ما است بنابراین نبایدمنابر مدیرانی کارآمد هست تا بتوانند از این پتانسیل‌ها نهایت استفاده مطلوب را داشته باشند. وی در پایان گفت: امروز نبایدمنابر استفاده از ابزارهای نوین مانند هوش مصنوعی و پلتفرم‌های جدید برای گسترش بازار و تنوع بخشی به صنعت بیمه هستیم.

لزوم بررسی ابعاد اجتماعی و امنیتی در رابطه با تعرفه آیفون

نایب رئیس انجمن تلفن همراه، تبلت و لوازم جانبی ایران با بیان اینکه تصمیم‌گیری در رابطه با تعرفه آیفون جای بررسی بیشتر دارد، گفت: برای مثال باید به بحث‌های اجتماعی هم توجه شود؛ چراکه وقتی کالایی با قیمت خیلی بالا دست مردم باشد ریسک‌های امنیتی خواهد داشت.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، حبیب الله اسدی اظهار کرد: هنوز جزئیات رفع ممنوعیت واردات مشخص نشده و موضوعاتی مثل تعرفه و اعمال در سامانه در مراحل بعدی اعلام خواهد شد. اسدی ضمن تشکر از وزارت صمت، ارتباطات و معاونت حقوقی ریاست جمهوری برای اقدام در راستای رفع ممنوعیت واردات آیفون، گفت: سایر دستگاه‌ها نیز در جلسات که تاکنون برگزار شده موافقت خود را با رفع ممنوعیت اعلام کرده‌اند و احتمالا مشکلی برای اجرای این مصوبه نخواهیم داشت. وی با بیان اینکه تصمیم‌گیری در رابطه با تعرفه جای بررسی بیشتر دارد، اظهار کرد: بلد همه جوانب به جز مسائل تجاری و مالی در نظر گرفته شود. برای مثال باید به بحث‌های اجتماعی هم توجه شود. چراکه وقتی کالایی با قیمت خیلی بالا دست مردم باشد ریسک‌های امنیتی خواهد داشت. گفتنی است اخیرا بعد از دو سال ممنوعیت، مصوبه‌ای در جلسه هیئت دولت برای رفع ممنوعیت آیفون صادر شده که بر این اساس سه دستگاه شامل وزارت صمت، ارتباطات و معاونت حقوقی ریاست جمهوری مامور شدند آیین‌نامه واردات را تدوین کنند. اما هنوز وضعیت اجرا و جزئیات تعرفه آن مشخص نیست.

نگاه روز

آیا بودجه می‌تواند سطح زندگی ایرانیان را بهبود بخشد؟

سید حامد مولانا

دولت چهاردهم؛ در اولین برنامه مالی خود نسبت به تقدیم به موقع بودجه ۱۴۰۴ به مجلس شورای اسلامی اقدام کرد. از آنجاکه بودجه سالیانه مهم‌ترین سند مالی دولت است؛ فعالان اقتصادی و جامعه منتظرند آیا اولین بودجه دولت پزشکیان با هدف گذاری‌های انجام شده؛ می‌تواند سطح معاش و زندگی ایرانیان را بهبود بخشد؟

رشد ممنادار کل منابع عمومی از حدود ۳۵۰۰ هزار میلیارد تومان (همت) به ۶۰۰۰ همت نشان‌دهنده افزایش ۶۸ درصدی است؛ فلذا می‌توان بیان داشت، بودجه انبساطی تدوین گشته است. پدیده‌ای که می‌توانیم از آن "سندروم خوش‌بینی سال اول دولت‌ها" نام ببریم چراکه اکثر دولت‌ها برای جلب رضایت عامه در سال اول کاری خود به این اقدام دست می‌زنند، اما " بهبود معیشت و سطح زندگی و نتیجتا افزایش قدرت خرید " برای قشر متوسط ایرانیان Middle Class مهم است. در بودجه پیشنهادی دولت، رشد "درآمدهای مالیاتی" از ۱۲۰۰ همت به ۱۷۰۰ همت برنامه ریزی شده است (رشد ۴۰ درصدی) بعلت ساختار با قدمت مستوفی گری در ایران می‌توان با اطمینان بالا بیان داشت این درآمد محقق خواهد شد. هر چند دولت با هوشمندی سعی کرده است با افزایش سقف معافیت مالیاتی برای کارکنان این پیام را به جامعه القا نماید که فشار این درآمد بر دوش مردم عادی نیست، اما بعید به نظر می‌رسد قشر متوسط ایرانیان از فشار ثانویه آن در سفره خود متاثر نگردند. امید آن می‌رفت؛ سقف معافیت مشاغل و اصناف در مناطق آزاد افزایش بیشتری می‌یافت تا فعالان اقتصادی با فراغ بال بهتری به اشتغال و ایجاد فعالیت‌های مولد بپردازند. معافیت‌هایی اثربخشی، مانند معافیت مالیاتی ناشی از افزایش سرمایه شرکت‌های دولتی می‌تواند ایجاد تحرک در اکوسیستم شرکت‌های دولت و شفافیت مالی آنها نماید.

تحلیل درامد ناشی از "واگذاری دارایی‌های مالی" که با جهش از ۳۲۰ همت به ۱۳۸۰ همت (رشد ۳۳۵ درصدی) تغییر سقف یافته است مستلزم احصاء جزییات بیشتری است که باید منتظر بررسی لایحه دولت و مشروح مذاکرات کمیسیون تلفیق و صحن برای نحوه‌ی تامین آن ماند و هر گونه اظهار نظر در این سرفصل پیش داوری می‌باشد. باید دید برنامه دولت برای فروش ۷۰۰ همت اوراق در سال آتی چیست؟ و چگونه می‌خواهد این درآمد را محقق نماید؟ هر چند قرینه‌هایی وجود دارد که بیانگر وجود نوعی استراتژی در این سر فصل است. در بخش "درآمدهای سرمایه ای" ناشی از فروش عمدتا نفت و میعانات شاهد افزایش از ۱۶۰۰ همت به ۲۱۰۰ همت و رشد ۳۲ درصدی هستیم همچنانکه درآمدهای "دارایی سرمایه ای" از ۱۶۵۰ همت به ۲۳۵۰ همت رسیده که بیانگر رشد ۴۱ درصدی در این سرفصل است.

فلذا درآمدها را شاید بتوان در سه سرفصل کلی الف -درآمد ناشی از اخذ مالیات، ب- واگذاری دارایی سرمایه‌ای مانند فروش نفت و مشتقات و ج- واگذاری دارایی مالی طبقه بندی نمود. در مجموع در بخش درآمد صرف اعتماد به نفس و جسارت امید بخش دولت چهاردهم در لحاظ نمودن سقف جدیدی از بودجه (۶ هزار همت) شایسته و درخور تقدیر و سیگنال اثربخشی به جامعه است. هرچند یقینا نگرانی‌های جدی با توجه به شرایط بین الملل و لحنی ساختاری نظام حکمرانی برای تحقق این سقف درآمد به نظر می‌رسد؛ که این موضوع مستقل از هر سقف درآمدی قابل طرح است. در بخش مصارف؛ مهم‌ترین عامل تحرک و توسعه کشور بودجه عمرانی است چرا که "بدون ساخت پل‌ها، جاده‌ها، مدارس، خانه‌ها و پروژه‌های بزرگ نمی‌توان آینده‌ای برای یک ملت ساخت " از این منظر رشد ۴۰ درصدی بودجه عمرانی نیز می‌تواند بخشی از پروژه‌ها را به پیش ببرد هر چند دولت چهاردهم باید این الزام به شرکت‌های دولتی را ابلاغ نماید که پروژه‌های کشور درون زا و مستقل از بودجه قطره چکانی سالیانه تامین مالی گردند.

دولت با نگاهی بر گرفته از درک درست فضای بین الملل و شناسایی "تهدید" threat در محیط خارجی نسبت به تقویت بنیه دفاعی کشور با تخصص ۵۰۰ همت اقدام نموده است امید می‌رود توجه به معاش پرسنل و پایوران نیروهای مسلح و تجهیز این نیروهای عزیز به فن آوری نوین و حرفه‌ای شدن خدمت سربازی نیزدرستور کار دولت و نظام قرارگیرد.

در جمع بندی سرفصل مصارف می‌توان بیان داشت؛ با توجه به احکام برنامه و قوانین جاری مصوب مجلس دست دولت در صورتی به جویی باز نیست. مقیاس بزرگ دولت در نظام حکمرانی و اقتصادی ایران و هزینه‌های بالای اداره کشور هر نظام بودجه ریزی را با چالش جدی روبرو نموده است. امید است؛ دولت با محدود نمودن نفوذ و مداخله خود در بازار و سرعت بخشیدن به واگذاری بنگاه‌های دولتی از مصارف جاری خود بکاهد. بودجه پیشنهادی فروتنانه ادعای؛ حل تمام مشکلات کشور در ظرف زمانی یکسال را ندارد و این نگاه حرفه‌ای در نظام بودجه ریزی قابل اعتنا می‌باشد. در کل با نگاهی امیدوارانه، بودجه سال ۱۴۰۴ با هدف گذاری‌های مطلوب منجمله رشد اقتصادی ۳.۵ درصدی و تورم ۳۰ درصدی و افزایش حدود ۲۵ درصدی کارکنان دولت بودجه‌ای انبساطی، منطقی، حرفه‌ای و توسعه محور است؛ که در آن اقداماتی اصلاحی مانند انتقال ۸۰۰ همت سهم "هدفمندی یارانه ها" به "هزینه‌های بودجه عمومی" لحاظ شده است. بدیهی است؛ تمامی اعداد و نسبت‌ها این یادداشت حدودی و تقریبی بوده و با توجه به ارایه جزییات لایحه بودجه و بررسی‌های مجلس محترم تدقیق می‌گردد.

هر چند برای دستیابی به رفاه نیازمند پیاده سازی برنامه مدون چند ساله هستیم؛ اما در جواب این سوال که آیا بودجه سال ۱۴۰۴ (در صورت تحقق) می‌تواند سطح زندگی ایرانیان را بهبود بخشد باید گفت: بلی؛ می‌توان به بهبود امیدوار بود.

Alborz.payam@gmail.com

مشترکی
برگ سبز کنونیک به شماره پلاک ۹۷۳ ج ۷۴ ۹۲ موتور M۱۵۸۹۲۰۸۶۰ شاسی NAS۸۴۱۱۰۰ L۱۰۵۳۲۹۲ ازدرجه اعتبار ساقط گردید
بابل